

แม่ลงศัตรูพืช

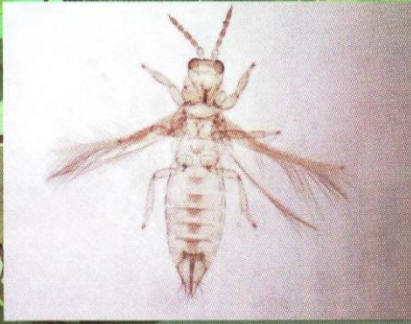
ชมพู่

และการป้องกันกำจัด

กลุ่มบริหารศัตรูพืช
สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
กรมวิชาการเกษตร

เพลี้ยไฟ

ตัวเต็มวัยเพลี้ยไฟ

อาการขีดลากที่ผิวเกิดจากเพลี้ยไฟทำลายตอนผลอ่อน

เพลี้ยไฟ (*Scirtothrips dorsalis* Hood) เป็นแมลงปากดูด ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากยอด ใบอ่อน ช่อดอก และผลอ่อน ทำให้ใบไหม้หงิกงอเสียรูปทรง ดอกร่วง ผลอ่อนร่วง ผลเสียรูปทรง พบระบาดมากในช่วงหน้าแล้ง

การป้องกันกำจัด: หมั่นสำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ต้นละ 10 ยอดหรือช่อดอกหรือช่อผล แปลงละ 10 ต้น ถ้าพบเพลี้ยไฟทำลายใบอ่อน หรือยอดอ่อนมากกว่า 20% หรือทำลายผลอ่อนมากกว่า 10% ให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 10-20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ควรพ่นสารเคมีติดต่อกัน 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน

ก้นอนแดง

ก้นอนแดง (*Meridarchis scyroides* Meyrick) เป็นแมลงปากกัด ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนวางไข่บนดอกและผลชมพู ก้นอนสามารถกินได้ทั้งดอกและผล ถ้าเข้าทำลายในระยะดอกทำให้ดอกร่วง ถ้าเข้าทำลายในระยะติดผลทำให้ผลเน่าและร่วงหล่น ก้นอนเมื่อโตเต็มที่จะมีสีแดงและเจาะออกมาจากผลเพื่อเข้าดักแด้ในดิน

รูปที่หนอนแดงเจาะออกมา

หนอนแดงเข้าทำลายผล

การป้องกันกำจัด: หมั่นสำรวจตัวหนอนของหนอนแดง ตั้งแต่ระยะดอกตูม เมื่อพบให้พ่นสารไดฟลูเบนซูรอน 25% ดับบลิวพี อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% อีซี อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร โดยเฉพาะช่วงที่ชมพูเริ่มแทงดอก 1 ครั้ง ช่วงดอกตูม 1 ครั้ง และพ่นหลังติดผล 2-3 ครั้งจนห่อผลเสร็จ

แมลงวันผลไม้หรือแมลงวันทอง

แมลงวันทอง
B. dorsalis

แมลงวันทองฝรั่ง
B. correcta

แมลงวันทองเงาะ
B. carambolae

แมลงวันผลไม้หรือแมลงวันทอง ที่เข้าทำลายชมพูมี 3 ชนิด คือ แมลงวันทอง, *Bactrocera dorsalis* (Hendel), แมลงวันทองฝรั่ง, *Bactrocera correcta* (Bezzi) และ แมลงวันทองเงาะ, *Bactrocera carambolae* Drew & Hancock

ลักษณะการทำลาย และวงจรชีวิตของ
แมลงวันทอง *Bactrocera dorsalis* (Hendel)

ตัวหนอนซ่อนไขกินเนื้อผล
และเกิดอาการเน่าอยู่ภายใน

ผลอายุ 3 สัปดาห์หลังไหมร่วง แมลงวันผลไม้เริ่มทำลาย

ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 ฟองในผล ลึกจากผิว ประมาณ 2-3 มิลลิเมตร ในช่วงที่ผลชมพูมีอายุตั้งแต่ 3 สัปดาห์หลังไหมร่วง ระยะหนอนทำลายพืชด้วยการซ่อนไขกินเนื้ออยู่ภายในผล ทำให้ผลเน่าและร่วงหล่น

การป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้

ถุงพลาสติกขนาด 8x16 นิ้ว
เจาะรูแบบซ่อนรูจากโรงงาน

กับดักอย่างง่าย
ดัดแปลงจากขวดพลาสติก

1. ต้องรักษาความสะอาดในแปลงปลูก โดยเก็บผลที่ถูกแมลงวันผลไม้เข้าทำลายหรือผลที่เน่าออกจากแปลงปลูก จากนั้นนำไปฝังกลบให้มีระดับหน้าดินหนา 15 เซนติเมตรเพื่อเป็นการลดการสะสมและขยายพันธุ์ของแมลงวันผลไม้ในแปลงปลูก
2. ควรทำการตัดแต่งกิ่งให้โปร่งเพื่อลดการเกิดร่มเงาในทรงพุ่ม ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการแพร่ระบาดของแมลงวันผลไม้ และให้ศัตรูธรรมชาติมีบทบาทในการทำลายแมลงวันผลไม้ได้มากขึ้น
3. ต้องห่อผลด้วยถุงพลาสติกหิ้วสีขาขนาด 8x16 นิ้ว หรือ 8x17 นิ้ว ที่เจาะรูแบบซ่อนรูสำเร็จมาจากโรงงาน การห่อผลควรห่อให้เสร็จภายใน 14 วันหลังจากไหม้ร่วง และไว้ผลประมาณ 3-4 ผลต่อช่อต่อถุง เพื่อป้องกันการเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้และหนอนแดง
4. ต้องติดกับดักโดยใช้สารล่อชนิดเมทิลยูจินอล ผสมสารฆ่าแมลงมาลาไทออน 83% อีซี ในอัตรา 4:1 โดยปริมาตร หยดลงบนก้อนสำลี 3-5 หยดแขวนกับดักในทรงพุ่มสูงประมาณ 1.5 เมตร จำนวน 2 กับดักต่อพื้นที่ 1 ไร่ เพื่อกำจัดตัวเต็มวัยเพศผู้ และสำรวจการระบาดของแมลงวันผลไม้ในแปลงปลูก ถ้าพบปริมาณแมลงวันผลไม้เพิ่มมากขึ้นในกับดักโดยเฉพาะช่วงที่ใกล้เก็บเกี่ยวควรดำเนินการพ่นเหยื่อพิษโปรตีน
5. ต้องพ่นเหยื่อพิษโปรตีน โดยใช้เหยื่อโปรตีน (แซนซ-ไฟล) ผสมสารเคมีกำจัดแมลงมาลาไทออน 83% อีซี อัตราเหยื่อโปรตีน 200 ซีซี กับสารเคมีกำจัดแมลง 10 ซีซี ผสมในน้ำ 5 ลิตร พ่นแบบต้นเว้นต้น โดยพ่นเป็นจุดต้นละ 4 จุด ที่บริเวณโคนต้น ใบด้านล่าง ทุก 7 วัน ตั้งแต่ห่อผลเสร็จจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตหมด และควรพ่นในเวลาเช้าตรู่ซึ่งเป็นช่วงที่แมลงวันผลไม้ออกมาหาอาหาร

การใช้สารล่อเมทิลยูจินอล ร่วมกับกับดักแบบสเตเนอร์

ลักษณะรูเจาะแบบซ่อนรูปที่เจาะสำเร็จมาจากโรงงาน

การพ่นเหยื่อพิษโปรตีนแบบจุดในชมพู

ข้อมูลและเรียบเรียง :

สัณญาณี ศรีคชา

กลุ่มบริหารศัตรูพืช

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

กรมวิชาการเกษตร